

Handvat voor het ontwerpen: van een les Frans

Uitgangspunt: de leerlingen bouwstenen (woordenschat, grammatica en uitspraak) aanreiken met als einddoel deze actief in te zetten, de taal te gebruiken in een communicatieve situatie.

Stap 1

Bekijk het lesmateriaal grondig. Los zelf de oefeningen op en maak een leerstofanalyse. Daarvoor stel je jezelf een aantal belangrijke vragen zoals: ken ik alle woorden (en eventueel hun geslacht)? Kan ik de woorden zelf correct schrijven en uitspreken? Wat zijn de moeilijkheden of struikelblokken voor mijn leerlingen? Welke vragen zou ik van mijn leerlingen kunnen krijgen m.b.t. dit onderwerp? (zoals "Mijn hobby is *paardrijden*. Hoe zeg ik dit in het Frans?").

Tip: zorg steeds voor een woordenboek in je klaslokaal. Een leraar kan niet alles weten of op alle vragen voorbereid zijn.

Stap 2

Kies een **betekenisvolle taaltaak** of maak een bestaande, minder betekenisvolle taak uit de handleiding betekenisvoller.

Criteria voor een betekenisvolle taak:

- *het lezen, schrijven, luisteren en/of spreken is **functioneel**: het lezen, schrijven, luisteren en/of spreken is voor de leerlingen een middel om een (niet-talig) doel te bereiken (bv. jezelf voorstellen, de weg vragen, ...)*
- *de taak is **motiverend** voor de leerlingen: de taak sluit aan bij de leefwereld van de leerlingen*
- *de taak is **relevant**: er wordt rechtstreeks gewerkt aan de eindtermen Frans: een taalvaardigheid en een strategie.*
- *de taak is **uitdagend** voor de leerlingen: de taak is moeilijk genoeg; er valt iets te leren*

Stap 3

Vervolgens denk je na over de bouwstenen (grammatica, woordenschat en uitspraak) die nodig zijn om tot deze taak te komen en hoe je de leerlingen zal **ondersteunen** bij het uitvoeren van die betekenisvolle taak.

- *Wat is reeds verworven? Wat heeft herhaling nodig? Wat is nieuw?*

Hoe zal je de leerlingen **voor, tijdens** en **na** de taakuitvoering ondersteunen? Je volgt daarbij de OVUR-aanpak. Je werkt je **volledige les** uit.

1. AANKNOPING: Oriënteren en voorbereiden op de taak (OV) – Ondersteuning vooraf door:

- *Interesse prikkelen voor het onderwerp aan de hand van een motiverende inleiding*
- *Aanreiken en / of opfrissen van de nodige bouwstenen op basis van (semi-)authentiek materiaal*
 - *Grammatica inductief aanbrenge(n) (zie voorbeelden OPO "Enseigner le français à l'école primaire")*
 - *Woordenschat in context aanbrenge(n) (zie voorbeelden OPO "Enseigner le français à l'école primaire")*
 - *Aandacht voor uitspraak*
- *Deze bouwstenen voldoende inoefenen (verspreid over verschillende lessen) alvorens over te gaan tot de effectieve taaktaak*

2. KERN: Uitvoeren van de taak (U) - Ondersteuning tijdens de taakuitvoering door: rond te gaan om te observeren, vragen te stellen en feedback te geven, terwijl de leerlingen individueel, per twee of in groepjes aan de slag zijn.

- *Je denkt vooraf na over 'hoe' je de leerlingen zal ondersteunen tijdens deze taak (bv. richtvragen stellen, structuren aanbieden,...)*
- *Je denkt vooraf na over 'of' en 'hoe' je leerlingen elkaar zal laten ondersteunen: wanneer en op welke manier mogen ze samenwerken? Wie zal met wie samenwerken?*
- *Je denkt vooraf na over hoe je leerlingen die extra ondersteuning nodig hebben, kan ondersteunen of hoe je in de opdracht kan differentiëren.*

3. AFRONDING: Reflecteren op de taak (R) - Ondersteuning na de taakuitvoering door:

samen kort terug te blikken op de taak (Is het vooropgestelde doel bereikt? Waaraan lag dat?) en de leerlingen te laten expliciteren wat ze uit deze taak geleerd hebben voor toekomstige gelijkaardige taken, de leerlingen verschillende aanpakken met elkaar te laten vergelijken, ...

Stap 4

Tot slot kijk je je lesvoorbereiding kritisch na.

- *Staat het leren van de leerlingen centraal in deze les? Is de les doelgericht opgebouwd?*
- *Vormt deze les een logisch, samenhangend geheel? Is de opbouw duidelijk voor de leerlingen?*
- *Heb je genoeg rekening gehouden met de beginsituatie van de leerlingen?*
- *Krijgen de leerlingen voldoende kansen om actief aan de slag te gaan?*
- *Krijgen de leerlingen voldoende kansen om de bouwstenen in te oefenen alvorens over te gaan tot het uitvoeren van de taak?*
- *Is er voldoende variatie in werk- / spelvormen en zijn de oefenmomenten voldoende motiverend en gevarieerd opgebouwd?*
- *Heb je voldoende ondersteuningsmogelijkheden voorzien, zonder leerkansen weg te nemen?*